

N:o 33.

Af Herr Wallenberg: Om antagande af en författning angående utredning af gäldbunden köpmans bo genom så kallad afveckling medelst administration.

Redan vid tre riksdagar har jag framställt förslag om antagandet af en lag om afveckling medelst administration af gäldbunden köpmans bo. Mina framställningar angående detta viktiga ämne hafva städse blifvit af Första Kammaren välvilligt upptagna, men icke funnit det understöd i Lag-Utskottet, som för frågans lyckliga lösning varit erforderligt. Då jag nu förnyar denna min motion, sker det emedan timade händelser påtagligen ådagalagt, att en sådan lagstiftning är af nöden.

Vid 1878 års riksdag anförde jag i motiveringen, att med afveckling medelst administration »afses blott att hindra en oklok och till äfventyrs illvillig fordringsegare att framtvinga en konkurs», som en öfvervägande pluralitet af fordringsegare finner för allas intressé skadlig. Denna förutsägelse har, sedan åsigten nedskrefs, erhållit sin illustration, som är en hvar bekant. Det ligger mycken billighet uti att, då lagen medgifver tvångsackord, som kan beröfva fordringsegare en större eller mindre del af sin fordran och tillerkänna gäldenären rättigheten att behålla en del af det gäldbundna boets tillgångar, samt, då beslut härom kan enligt konkurslagen fattas med fyra femtedelar af tillstädesvarande borgenärer, representerande fyra femtedelar af det bevakade fordringsbeloppet, det äfven må lagenligt medgifvas för samma förstärkta majoritet af fordringsegare att fatta beslut om afveckling medelst administration, som icke afser annat än att på det enklaste sättet tillgodogöra sig det gäldbundna boets alla tillgångar.

Konkurslagen synes egentligen vara skriven för sådana fallissementer, der gäldbundna boets tillgångar bestå af fast och lös egendom, som

icke till sitt värde synnerligen förändras, om man blott tager egodelarne till vara och tillser att ingenting förskingras; men helt annorlunda är förhållandet med en större affärsverksamhet, såsom handel, sjöfart och fabriksrörelse. Ett plötsligt afbrott i så beskaffade näringsgrenars jemna gång kan kosta det gäldbundna boet stora summor och derjemte vålla att tusentals arbetare försättas i overksamhet och ådragas oskyldiga lidanden. Vid konkursbehandling åtgå nemligen fem à sex veckor, innan beslut kunna fattas om huruledes de löpande affärerna skola handhafvas. Vid konkursbehandling kräver lagen, att, när konkursen är börjad, ingen återvändo kan ega rum, så vida ej fordringsegarne blifvit förnöjda, äfven om de, som tagit boet om händer, finna tillgångarne motsvara skulderna, hvaremot med afveckling medelst administration affärerna i dylikt fall kunna när som helst få återtagas, sedan det visat sig, att förlägenheten varit tillfällig och tillgångarne tillräckliga.

Flera afvecklingar af gäldbundna bon äro exempel, som torde kunna förmå Riksdagen att nu fatta beslut till förmån för affärsvärlden och det industriella näringslifvet, som i så många afseenden har behof af tidsenliga lagar, enär lagstiftningsarbetet understundom legat nere, dels omfattat andra jemväl angelägna frågor.

På grund af hvad jag här anfört, får jag vördsamt hemställa, det Riksdagen för sin del behagade besluta om Lag om afveckling medelst administration af följande lydelse:

§ 1.

Vill köpman, som instält sina betalningar, men om hvilkens försättande i konkurstillstånd yrkande ännu ej blifvit väckt, öfverlemna sitt bo till *afveckling medelst administration*, och har han fört sådana böcker, som i Kongl. Förordningen den 4 Maj 1855 om handelsböcker omförmälas, då må trenne eller flera af hans borgenärer genom kungörelse i allmänna tidningarne kalla samtliga borgenärer att å tionde dagen från kungörelsens införande sammanträda för att öfverlägga och besluta om *afveckling medelst administration*; och skola alla kände borgenärer underrättas om sammanträdet genom särskilda kallelsebref, hvilka böra till dem med posten ofördröjligen afsändas.

§ 2.

Då sådan kungörelse utfärdats och intill dess beslut i anledning af frågan om *afveckling medelst administration* blifvit fattadt eller der afveckling beslutats, så länge den fortgår, ege borgenär för fordran, som före betalningsinställelsen tillkommit, icke rätt att i annan ordning, än här nedan föreskrifves, söka det gäldenärs egendom till konkurs afträdas skall, eller att samma fordran i laga ordning utsöka.

§ 3.

Vid sammanträdet anmäler hvarje borgenär beloppet af sin fordran, dock att det belopp, hvarför borgenär vid sammanträdet må rösta, i händelse det öfverstiger hvad gäldenärens bok utvisar, skall medelst företeende af ostridigt fordringsbevis styrkas.

Förslag till *afveckling medelst administration* skall såsom antaget anses, derest antingen alla tillstädesvarande borgenärer sig derom förenat, eller ock fyra femtedelar af de vid sammanträdet närvarande borgenärerne bifallet förslaget, och desse borgenärer jemväl representera fyra femtedelar af de ostridiga fordringarne.

§ 4.

Varder beslut om gäldbundna boets *afveckling medelst administration* i behörig ordning fattadt, ege borgenärerne i den ordning, som för val af gode män i konkurs är föreskrifvet, utvälja administratorer, två eller flere, att boet om händer taga och afveckla. Vid samma tillfälle utfärda borgenärerne instruktion och bemyndigande för administratorerne.

Anse administratorerne, efter tagen närmare kännedom om gäldbundna boets ställning, afveckling utan konkurs overkställbar, göra hos rätten ansökan om boets försättande i konkurs, men ansvare för boets

tillgångar, till dess de af konkursförvaltarne omhändertagas.

§ 5.

Har *afveckling medelst administration* blifvit beslutad och kommit till stånd, må den under ingen förevändning fortgå längre tid än tolf månader, räknadt från den dag beslut om afveckling fattades.

Stockholm den 27 Januari 1880.

A. O. Wallenberg.

N:o 34.

Af Herr Wallenberg: Om stadgande af ett minimibelopp för Riksbankens guld-kassa.

Uti bestämmelserna i bankoreglementet om Riksbankens metalliska kassa är upptaget, att silfverskiljemynt får beräknas efter nittio procent af pregelvärdet, hvilket numera är ansenligt högre än metallvärdet. Oegentligheten, att i ett land, der guldmyntfot är antagen och alla bank-sedlar lyda å guldmynt, inräkna silfverskiljemynt bland den metalliska kassan, är i ögonen fallande. Men ännu mer strider denna oegentlighet emot allt hvad man i andra länder plägar beteckna såsom bankens metalliska kassa, när man nu känner att Riksdagen fattat beslut att Riksbanken skulle framgent med anledning af Riksbankens ökade sedel-cirkulation, till följd af vunnet monopol i femkronesedlars utgifvande, böra hålla en metallisk kassa ej understigande femton millioner kronor, utan att dervid blifvit fästad någon bestämmelse om förhållandet emellan guld